

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
JOSETTE DEMICOLI**

Seduta tal-31 ta' Jannar, 2012

Avviz Numru. 7/2010

Michael Mintoff

Vs

Pierre Galea u Life Adventure Limited

Il-Qorti,

Permezz tar-rikors odjern, l-attur qieghed jitlob lil din il-qorti tikkundanna lill-konvenuti jhallsu lill-attur is-somma ta' erbat elef tmien mijà u erbgha u tletin euro (€4834) rappresentanti bilanc ta' hlas għal servizzi ta' tibjid, tqegħid ta' madum u xogħol iehor simili u relatat mal-kostruzzjoni res mill-attur fuq inkarigu tagħhom. Bi-imghax kummercjal mid-data tas-servizzi sad-data tal-hlas effettiv. Bi-ispejjez kollha nkluza VAT, u nkluzi dawk ta' l-ittra ufficcjali ta' April 2010 u ta' l-ittra interpellatorja tat-8 ta' April 2010.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fir-risposta Pierre Galea u I-kumpanija Life Adventure Limited irrispondew hekk:

1. Illi t-talbiet attrici huma kompletament infondati filfatt u fid-dritt u ghalhekk għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess attur u dan għas-segwenti ragunijiet;
2. Illi in linja preliminari Pierre Galea mhuwiex il-legittimu kontradittur ghaliex hu qatt ma kellu relazzjonijiet la kuntrattwali u lanqas ta' ebda xorta ohra ma' l-attur fil-kapacita' personali tieghu;
3. Illi minghajr pregudizzju ghall-premess illum Pierre Galea ma għad baqagħlu ebda konnessjoni mas-socjeta' konvenuta Life Adventure Limited;
4. Illi allura l-konvenut Pierre Galea ma għandu jagħti ebda ammont lill-attur;
5. Illi a rigward is-socjeta' Life Adventure Limited, qed tecepixxi li ebda ammont ma huwa dovut u dan stante li kull ammont dovut għal xogħolijiet li saru mill-attur gie mhallas u dank if ser jirrizulta matul it-trattazzjoni tal-kawza;
6. Illi mhux talli Life Adventure Ltd ma għandhiex tagħti flus lill-attur imma talli huwa l-istess attur li għandu jħallas lis-socjeta' konvenuta ghall-diversi xogħolijiet li jammontaw ghall-elf erba' mijha u hdax-il Ewro u tnax-il centezmu (€1411.12) kif ser jirrizulta matul it-trattazzjoni tal-kawza u għal dan il-ghan is-socjeta' Life Adventure Limited qed tipprevalixxi ruhha mill-artikolu 396 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex tintavola kontro-talba rikonvenzjonali kontra l-istess attur Michael Mintoff.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Kontro-talba rikonvenzjonali tas-socjeta' Life Adventure Limited:

Kopja Informali ta' Sentenza

Jghid l-attur rikonvenut ghaliex prevja dikjarazzjoni li l-istess attur rikonvenut huwa debitur tas-socjeta' konvenuta rikonvenjenti ghall-ammont ta' ghal elf erba' mijà u hdax-il Ewro u tnax-il centezmu (€1411.12) dovuti ghal xogħol ta' madum, stimi u kontijiet u hlas ta' haddiema li sar mis-socjeta' konvenuta rikonvenjenti lill-istess attur rikonvenut u dan fuq inkarigu ta' l-istess attur rikonvenut, jigi kkundannat ihallas lill-istess socjeta' konvenuta rikonvenjenti s-somma ta' elf erba' mijà u hdax-il Ewro u tnax-il centezmu (€1411.12) bl-imghax dekoribbli sal-hlas effettiv u bl-ingunzjoni in subizzjoni ta' l-attur rikonvenut u bl-ispejjez'.

Illi fir-risposta tieghu ghall-kontro-talba tas-socjeta' konvenuta, l-attur eccepixxa hekk:

1. Illi l-attur rikonvenzionat ma' għandu jagħti xejn minn dak mitlub fit-talba rikonvenzjonali.
2. Illi t-talbiet in rikonvenzjoni huma infondati fid-dritt u fil-fatt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez.

Rat l-affidavits u semghet ix-xhieda.

Rat id-dokumenti kollha prezentati.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Rat li fis-seduta tad-9 ta' Novembru, 2011 id-difensuri tal-partijiet iddikjaraw li huma qegħdin jistriehu fuq in-noti ta' sottomissjonijiet diga' prezentati minnhom u li ghaldaqstant il-kawza tista' tibqa' għas-sentenza. Il-kawza giet differita għas-sentenza għas-seduta tal-lum.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawza l-attur qiegħed jippretendi l-ammont ta' €4834 rappresentanti bilanc ta' hlas għal servizzi ta' tibjid, tqegħid ta' madum u xogħol iehor simili u

relatat mal-kostruzzjoni res minnu fuq inkarigu tal-konvenuti.

Illi min-naha tieghu, il-konvenut Pierre Galea eccepixxa li huwa mhux il-legittimu kontradittur peress li sostna li huwa dejjem ikkuntratta ma' l-attur permezz tal-kumpanija li hija s-socjeta' konvenuta, liema socjeta' eccepier li l-attur m'ghandu jiehu xejn minghandha anzi għandu jħallasha l-ammont ta' €1411.12. Għal dan il-ghan l-istess socjeta' konvenuta ressqa kontro-talba.

Illi mill-atti rrizulta li l-attur gie *sub-contracted* f'diversi xogħlijiet li kellhom isiru f'diversi postijiet. Dwar dan ma jidhirx li hemm kontestazzjoni tant li fin-nota ta' sottomissionijiet tal-konvenuti jingħad li Michael Mintoff beda jahdem bhala *sub-contractor* għal xogħol ta' tqegħid ta' madum go *farmhouse* fix-Xewkija. Jingħad ukoll li kien hemm diversi xogħlijiet ohra li għamlu l-attur u l-konvenut peress li huma hadmu flimkien fuq finishing.

Illi m'hemmx qbil pero' dwar min kien inkariga lill-attur ossija jekk kienx il-konvenut Pierre Galea jew inkella s-socjeta' Life Adventure Limited.

Għalhekk jehtieg li tigi ndirizzata qabel il-mertu l-eccezzjoni preliminari ta' Pierre Galea li tħid hekk:

'Illi in linja preliminari Pierre Galea mħuwiex il-legittimu kontradittur ghaliex hu qatt ma kellu relazzjonijiet la kuntrattwali u lanqas ta' ebda xorta ohra ma' l-attur fil-kapacita' personali tieghu'

Illi dan sostnih kemm meta xehed viva voce, kemm fl-affidavit tieghu kif ukoll fin-nota ta' sottomissionijiet tieghu.

Illi l-qorti tirreferi ghall-verbal tas-seduta tat-30 ta' Marzu, 2011 fejn gie vverbalizzat is-segwenti:

'Il-konvenut iddikjara li b'referenza ghax-xogħlijiet li huma elenkti fid-dokument li jinsab a fol 10 u cioe' ix-xogħol li sar id-dar għand oħtu, għand certu Bernardette, għand Carmelo magħruf bhala l-Kiskis u għand certu Reuben

dan ma sarx mill-kumpanija, izda minnu personalment peress illi dawn huma nies li jafhom mill-qrib. Ikkonferma wkoll ghalhekk li l-uniku xoghol li sar permezz tal-kumpanija kien ix-xoghol fid-dar tal-kumpanija ta' Ciliberti li tinsab fix-Xewkija'.

Fin-nota guramentata, l-attur isemmi s-segwenti postijiet u nies fejn gie *sub-contracted*:

- Xoghol fid-dar ta' Vincent Ciliberti u Marco Ciliberti fix-Xewkija, Ghawdex
- Xoghol għand oħt l-konvenut f'Birzebbuġa, Malta
- Xoghol għand certa Bernardette mix-Xaghra, Ghawdex
- Xoghol għand certa Carmelo magħruf bil-laqam 'il-kiskis' fix-Xaghra, Ghawdex
- Xoghol għand certa Ruben mis-Sannat, Ghawdex
- Xoghol għand il-konvenut innifsu

Illi in vista tad-dikjarazzjoni magħmula minn Pierre Galea fis-seduta tat-30 ta' Marzu, 2011 jirrizulta li l-uniku xogħliljet li gew eskluzi minnu huma dawk li saru fix-Xewkija u li saru għand il-konvenut innifsu.

Illi l-konvenut sostna li huwa kien jahdem bhala direttur tal-kumpanija Life Adventure Limited u kien jagħmel xogħol ta' l-idejn ghall-istess kumpanija. Huwa qal li ghall-habta ta' Settembru, 2008 Michael Mintoff beda jahdem mieghu bhala *sub-contractor* fix-Xewkija u imbagħad f'diversi xogħliljet ohra. Galea xehed li Mintoff hadem mal-kumpanija u mhux mieghu personalment.

Illi minn dak li rrizulta fl-atti processwali din il-qorti temmen lill-attur u dan għal diversi ragunijiet. Referenza ssir hawnhekk għal dak li ntqal fis-sentenza fl-ismijiet **Camel Brand Co Ltd vs Michael Debono**¹, li din il-qorti taqbel mieghu kompletament, li meta negozju jkun gestit minn

¹ Cit Nru: 1184/01RCP deciza fil-21 ta' Marzu 2002

socjeta` b'responsabilita` limitata, u ghaldaqstant minn persuna guridika indipendenti, huwa l-obbligu tagħha li tindika dan fl-aktar mod car u inekwivoku lit-terzi li jkunu qegħdin jinnejozjaw magħha. Tali indikazzjoni għandha ssir ukoll fuq l-invoices, statements, etc. relatati ma' akkwisti magħmula minnha. Fin-nuqqas ta' tali indikazzjoni espressa t-terz għandu kull dritt jipprezumi li qiegħed jinnejozja ma' individwu, u fil-fehma tal-Qorti ma jistax jippretendi mod iehor. Kif ingħad fl-istess sentenza, dan il-principju gie kostantament applikat mill-Qrati tagħna. Hekk, fil-kawza fl-ismijiet **Charles O' Flaherty noe. vs Joseph Micallef** (Cit Nru 885/85/JDC), deciza mill-Qorti tal-Kummerc fl-24 ta' Gunju 1987, fejn ingħad li "Illi f'dawn ic-cirkostanzi din il-Qorti hija tal-fehma li l-konvenut hu obbligat personalment ghall-hlas, peress li ma jirrizultax li fiz-zmien meta kien isir in-negożju in kwistjoni huwa indika lis-socjeta' attrici li l-hlas ma kellux isir minnu izda minn socjeta' kummerċjali".

Illi fil-kawza fl-ismijiet **Frank Cilia noe. vs Charles Scicluna** (Cit Nru 1337/90/JDC), deciza mill-Qorti tal-Kummerc fis-27 ta' April 1992, intqal: "Illi hija haga mil-lewn id-dinja li normalment bniedem jikkontratta għalih innifsu, sakemm ma jindikax li qiegħed jikkontratta f'isem haddiehor, jew jekk dan ma jindikahx espressament, il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf li jkun qiegħed jikkontratta f'isem haddiehor. Il-piz tal-prova li min jikkontratta għamel hekk f'isem haddiehor tinkombi fuq min jagħmel l-allegazzjoni Il-Qorti ssaqsi:- Meta l-konvenut induna li d-dokumenti mibghuta mis-socjeta' attrici (invoices, statements, ittri) ma kienux qegħdin jindikaw lil min, skond hu, kien veramente obbligat, ghaliex ma ssenjalax dan il-fatt mill-ewwel lis-socjeta' attrici biex il-patti jkunu kjari mill-bidu nett? Ghaliex stenna li ssir din il-kawza biex zeffen fin-nofs lis-socjeta' tieghu, li issa jiddikjara li ma għandhiex fondi?".

Illi imbagħad il-Qorti tal-Kummerc fil-kawza fl-ismijiet "**Charles Mizzi et. noe vs Teddie (sive Edward Borg)**" deciza fl-10 ta' Mejju 1990, qalet illi: "La darba rrizulta li l-ordni saret mill-konvenut sta' għall-istess konvenut li jiaprova li meta għamel l-ordni ma għamiliex f'ismu

personalment izda ghamilha ghal xi hadd iehor. Jekk din il-prova ma ssirx ghas-sodisfazzjon tal-Qorti ssegwi li l-konvenut ikun tenut responsabbli personalment ghall-konsegwenzi kollha li jiskaturixxu mill-istess ordni li ghamel.”

Illi similarment, fil-kawza fl-ismijiet “**Joseph Stellini noe. vs Emmanuel Cassar**”, deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fit-2 ta’ April 1993, intqal illi “*din il-Qorti ma tistax proprju tifhem kif il-konvenut jista’ jippretendi li n-negozju bejnu u l-attur seta’ ta’ lok ghal xi dubju ma’ min qiegħed jinnegożja l-attur; u dan l-element fil-kummerc huwa intimament konness ma’ l-isem tal-kontraent”.*

Fuq l-istess stregwa hija s-sentenza fl-ismijiet **Alex Zammit noe vs Alan Lubinsky et²** fejn intqal :

‘Din il-Qorti tibda biex tghid li għal dak li huwa apprezzament tal-provi, il-kriterju mhuwiex jekk il-gudikant assolutament jemminx dak li jkun gie spjegat lilu, izda jekk dawk l-ispjegazzjonijiet humiex verosmili fic-cirkostanzi svarjati tal-hajja (“**Borg vs Bartolo**” – Appell Inferjuri – 25 ta’ Gunju 1980). Il-grad ta’ prova rikjest fil-kamp civili huwa dak li bizzejjed li jkun inissel certezza morali f’mohh il-gudikant li tkun indotta minn preponderanza ta’ provi meqjusa fuq bilanc ta’ probabilitajiet (“**Caruana vs Laurenti**” – Prim’Awla tal-Qorti Civili – 8 ta’ April 1994 ; “**Borg vs Manager ta’ l-Intrapriza tal-Halib**” – Prim’Awla tal-Qorti Civili – 17 ta’ Lulju 1981; “**Vassallo vs Pace**” – Vol.LXX.II.144 u “**Zammit vs Petrococchino**” – Appell Kummercjali – 25 ta’ Frar 1952).

Bħala regola, huwa l-attur li jrid jiprova l-fatti minnu premessi u allegati. Il-kaz tal-lum pero’ jikkostitwixxi eccezzjoni għal dik ir-regola. Kif kien osservat fis-sentenzi tal-Qorti tal-Kummerc “**Cilia noe vs Scicluna**” (K/FGC) tas-27 ta’ April 1992 (LXXVI.IV.673) u “**Bonnici noe vs Grima**” (K/JDC) tat-30 ta’ April 1992 (LXXVI.IV.677) u tal-Qorti tal-Appell “**Caruana et vs Magro et**” tas-6 ta’

² Cit Nru: 508/2007JZM deciza fit-30 ta’ Marzu, 2010

Ottubru 1999, hija haga minn ewl id-dinja li normalment bniedem jikkontratta ghalih innifsu, sakemm ma jindikax li qieghed jikkontratta f'isem haddiehor, jew jekk dan ma jindikahx espressament, il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf illi jkun qieghed jikkontratta f'isem haddiehor.

Il-kumpanija ammettiet il-kreditu (fol 8). Izda dak il-fatt wahdu ma jesonerax lill-konvenut personalment mill-obbligazzjoni li jagħmel tajjeb hu għal dak il-kreditu. Fuqu jinkombi l-piz tal-prova tal-allegazzjoni tiegħu li d-debitu ma sarx minnu personalment izda li meta kkontratta mal-attur kien qed jagħmel hekk f'isem il-kumpanija. Il-provi f'dan ir-rigward għandhom jintiznu fid-dawl tar-regola li fin-nuqqas ta' provi jew anki fid-dubju, il-mandat ma jistax jigi prezunt anzi għandu jigi eskluz (*Troplong – Mandato No.50 citat fis-sentenza Vol.XLII.II.203*). Del resto fil-kuntest ta' kollox hemm il-principju tad-dritt, daqstant ewlieni, li skond Art.993 tal-Kap.16 il-kuntratti għandhom jigu esegwiti in bona fede u jobbligaw mhux biss dak li jingħad fihom izda wkoll l-konsegwenzi kollha li ggib magħhom l-obbligazzjoni skond ix-xorta tagħha bl-ekwita', bl-uzu u bil-ligi ("Falzon vs Cuschieri" – Qorti tal-Appell – 23 ta' Ottubru 1936 – XXIX.I.1408 ; "Spiteri vs Spiteri et" – Qorti tal-Appell – 28 ta' Gunju 1957 – Vol XLI.I.412 ; "Depares noe vs O'Dea noe" – Qorti tal-Appell – 25 ta' Gunju 1996).

Dwar il-mod u l-mument kif issir ir-rabta, l-insenjament tal-Qorti tal-Appell fis-sentenza tagħha tat-3 ta' Dicembru 1999 fil-kawza "**Vella vs Vella noe**" huwa preciz u car, u għandu portata rilevanti u vitali ghall-finijiet tal-kawza tallum. Skond din is-sentenza, il-mument determinanti huwa meta tigi kontrattata l-obbligazzjoni ; fil-kaz tal-lum is-self. Huwa f'dak il-mument min jikkontratta għandu l-obbligu li jirrileva b'mod car u univoku illi f'dik il-kontrattazzjoni mhux qieghed jidher f'ismu imma f'isem persuna ohra ben identifikata. Huwa fl-obbligu li jassikura li dan il-fatt ikun gie sewwa a konoxxenza tal-parti l-ohra f'dak il-mument ghaliex altrimenti jkun qieghed jassumi personalment ir-responsabilita' għan-negozju minnu kontrattat u ghall-obbligli li kien jimporta.

Anke fis-sentenza tagħha tas-6 ta' Ottubru 1999 fil-kawza “**Formosa et noe vs Felice**”, il-Qorti tal-Appell kienet cara. Jispetta lill-gudikant li jizen ic-cirkostanzi ta’ kull kaz biex jasal ghall-konvinciment jekk kellux jew le jkun apparenti lill-kontraenti illi xi parti kienet qed tidher in rappresentanza ta’ haddiehor. Certi kazijiet huma ovvji, ohrajn mhumiex daqstant ovvji. Fejn hemm dubju pero’ wiehed għandu jippresumi illi l-persuna li qed tikkontratta kienet qed tagħmel hekk f’isimha propju.’

Illi l-konvenut ipprezenta l-ircevuti li nhargu minn Mintoff lil Life Adventure Limited³ u dan, skont il-konvenut, huwa sufficjenti sabiex jipprova li meta ftiehem ma’ l-attur kien qiegħed jagħmel dan f’isem il-kumpanija u mhux fuq ismu personali. Inoltre’ gew prezentati wkoll mill-attur zewg invoices⁴ li huma intestati fuq il-kumpanija konvenuta u dawn inhargu meta l-attur intbagħat jixtri xi materjal. Il-qorti tinnota li dawn l-invoices huma datati 27 ta’ Marzu, 2009 u 26 ta’ Jannar, 2009. Fl-affidavit tieghu, il-konvenut qal li kien f’Settembru tas-sena 2008 li Michael Mintoff beda jahdem mieghu. Għalhekk jirrizulta li l-invoices jirrisalu għal dati li huma sussegwenti għal meta l-partijiet bdew jahdmu flimkien. Għal dak li jirrigwarda l-ircevuti tirrizulta biss id-data ta’ l-1 ta’ Novembru 2009 fuq ircevuta minnhom. L-attur in kontro-ezami⁵ ikkonferma li l-ewwel pagament li Galea tah kien permezz ta’ cekk u dan kien f’Novembru, 2008. Huwa mingħalihi li c-cekki kien fuq isem Galea personali u mhux f’isem il-kumpanija. Huwa thallas permezz ta’ erba’ cekkijiet u €400 fi flus kontanti. Jirrizulta li l-konvenut xehed⁶ li whud mic-cekkijiet kienu f’ismu, f’isem il-kumpannija u f’isem klijenti wkoll. Jigifieri dan ikompli jikkonferma l-konvinciment tal-qorti kemm il-konvenut Pierre Galea ma kienx konsistenti. Madankollu jrid jingħad li anki kieku c-cekkijiet hargu mill-kumpanija ma jfissirx necessarjament li meta l-partijiet ftehma Pierre Galea kien car li kien qiegħed jiftiehem għan-nom tal-kumpanija. Il-mument li persuna trid tizvela f’liema vesti

³ A fol 61 u 62 tal-process

⁴ A fol 75 u 76 tal-process

⁵ A fol 70 tal-process

⁶ A fol 13 tal-process

qegħda tikkuntratta huwa l-mument meta jkun qieghed isehħ il-ftehim.

L-attur fl-affidavit tieghu spjega li l-ewwel darba li Pierre Galea inkarigah ma kienx semmielu kumpanija. Sar jaf bl-ezistenza tal-kumpanija meta kien prezenti għal diskors bejn Galea u certu Victor Borg. Kien Galea li talbu biex l-ircevuti tax-xogħol johroghom fuq isem il-kumpanija u huwa hekk għamel.

Jirrizulta li l-konvenut hafna drabi ma kienx ikun car f'liema vesti kien qieghed jikkuntratta ma' terzi. Hekk per ezempju fix-xhieda tieghu Mario Pace⁷ xehed li huwa kien inkariga lil Pierre Galea biex jagħmillu xi xogħol fid-dar tieghu. Michael Mintoff kien imur ukoll flimkien ma' Pierre Galea u haddiem certu Joe jahdem magħhom. Pace qal li huwa dejjem ftiehem ma' Galea personalment u qatt ma semmielu li jahdem b'kumpanija. Tant huwa hekk li mill-ircevuta⁸ ezebita minn imkien ma jirriżulta li x-xogħol sar mill-kumpanija. Reuben Vella⁹ xehed li kien tkellem ma' Pierre Galea, habib tieghu, biex jagħmlu xi xogħolijiet. Kien hallsu fi flus kontanti u ma kienx tah ricevuta. Galea kien semmilu xi kumpanija pero' Vella lill-attur qatt ma tkellem mieghu fis-sens li Galea kellu kumpanija.

Illi Carmelino Calleja¹⁰ xehed li l-konvenut kien qallu bil-kumpanija u meta kien jibghatu jixtri xi materjal kien ighidlu biex inizzel isem il-kumpanija. Pero' ma jafx jekk meta kien prezenti huwa Pierre qattx semma l-kumpanija lil Michael Mintoff. Vincent Ciliberti¹¹ xehed li l-kumpanija li qieghed fiha inkarigat lil Pierre Galea li kien qieghed jidher għan-nom ta' Life Adventure Limited għal xogħolijiet fi proprjeta' fix-Xewkija, Ghawdex. Il-kontijiet ukoll kienu mahruga mill-kumpanija konvenuta u l-pagamenti saru kollha lill-kumpanija. Il-kontijiet thallsu kollha. Lil Michael Mintoff ma hallsuh xejn ghax ma kellhomx x'jaqsmu

⁷ A fol 42 tal-process

⁸ Dok MP1 a fol 44 tal-process

⁹ A fol 45 tal-process

¹⁰ A fol 47 u 48 tal-process

¹¹ A fol 65 u 66 tal-process

mieghu. Inoltre' x-xhud qal li ma jafx xi ftehim kien hemm bejn Pierre Galea u Michael Mintoff.

Illi l-qorti mhix konvinta li Pierre Galea fil-mument li kien qieghed jiftiehem ma' l-attur kien qallu bil-kumpanija. Din id-dikjarazzjoni kellha ssir fil-bidunett u mhux meta talab lill-attur l-ircevuti. Inoltre' jirrizulta mill-atti li l-konvenut stenna ghal diversi xhur sakemm f'dawn l-atti, wara li dejjem insista li huwa dejjem agixxa ma' l-attur f'isem il-kumpanija, iddikjara li diversi xogholijiet fil-fatt saru minnu personalment u mhux mill-kumpanija u ghalhekk anki f'dawn il-proceduri l-konvenut kien pjuttost ambivalenti.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qegħda tigi michuda.

Illi fit-tielet eccezzjoni tieghu Pierre Galea sostna li llum il-gurnata ma għad baqagħlu ebda konnessjoni mas-socjeta' Life Adventure Limited. Mill-atti pero' rrizulta mod iehor u dan kemm mill-Memorandum and Articles of Association ta' l-istess kumpanija li gie prezentat; kif ukoll, minn dak li xehed Pierre Galea innifsu fis-seduta tas-26 ta' Novembru, 2010 u cjoe' li wara verifikasi li għamel irrizultalu li għadu azzjonist fl-istess kumpannija. Għaldaqstant anki din l-eccezzjoni qegħda tigi michuda.

Illi inkwantu għal dak li jirrigwarda l-mertu, il-kwistjoni hija wahda purament ta' apprezzament tal-provi. Minn ezami tal-atti din il-qorti tikkonkludi li l-versjoni mogħtija mill-attur għandha tingħata aktar affidament. Ibda biex il-konvenut Pierre Galea ma kien konsistenti xejn fix-xhieda tieghu quddiem din il-qorti – kif diga' ingħad l-ewwel sostna li x-xogħolijiet saru mill-kumpanija imbagħad iddiċċi wara hafna xhur li l-maggiorparti tagħhom saru minnu personalment; qal li ma kellux aktar x'jaqsam mal-kumpanija izda madankollu giet prezentata kontro-talba tal-kumpanija kontestwalment mar-risposta tieghu u wara li ngabet prova li huwa għadu azzjonist tal-kumpanija rega' xehed u qal li minn verifikasi li għamel irrizultalu li kien zbaljat.

Illi sabiex isostni l-pretensjoni tieghu l-attur ipprezenta dokument li fih indika l-hinijiet u s-sieghat kollha li hadem

u d-dettalji tax-xogholijiet. Il-konvenut Galea sostna li rrata li qieghed jippretendi l-attur mhiex dik kif miftehma ghaliex huma kien ftehmu fuq ir-rata ta' €7.25 fis-siegha u dan peress li l-oghla rata li kien jzommu lill-klijenti kienet ta' €62.89 kull jum. Nonostante tali dikjarazzjoni l-konvenut ma gab l-ebda prova ta' dan mentri l-attur spjega fl-affidavit tieghu li ghal kull gurnata huwa jithallas l-ammont ta' Lm30 kuljum ekwivalenti ghal €69.84 u peress li l-gurnata tieghu hija ta' tmien sieghat kull siegha tigi €8.73. Huwa xehed li meta Itaqa' l-ewwel darba ma' Pierre Galea kien qallu b'din ir-rata u Galea ma kellu l-ebda problema dwarha. In verita' din il-qorti għandha zewg versjonijiet differenti quddiemha – ebda dokument ma gie prezentat minn xi parti biex jiprova l-affermazzjoni tieghu. Madankollu l-qorti temmen lill-attur ghaliex huwa wera konsistenza fil-provi migjuba u fix-xhieda tieghu.

Il-konvenut jilmenta wkoll mill-fatt li s-sieghat tal-break ma gewx imnaqqsa u dan nonostante li l-attur, bhal haddiema l-ohra, kien jiehu break bejn tlett kwarti u siegha waqt il-hin tal-ikel. L-attur cahad li break kien idum għal daqstant hin hliel għal drabi rari u li, fi kwalunkwe kaz, kien ipatti għaliex wara. Referenza ssir ghax-xhieda ta' Cathleen Pace¹², li sar xi xogħol għandha u damu għal xi hmistax-il gurnata u li hija xhud indipendenti mill-partijiet, qalet li break kien jieqfu għal xi għoxrin minuta. Joseph Vella¹³ li kien jahdem mal-kumpanija konvenuta u gieli hadem ma' l-attur ikkonferma dak li qal il-konvenut. Din il-qorti mhiex tant konvinta minn din ix-xhieda anki peress li ma jistax jingħad li dan huwa xhud indipendenti. Apparti li jirrizulta mit-tieni paragrafu ta' l-affidavit tieghu li jidher li kien hemm xi kwistjoni bejnu u bejn l-attur. Anki Reuben Vella xehed li ghall-break kienu jdumu izda tajjeb jingħad li x-xogħol dam sejjer għandu biss jumejn.

Il-konvenuti jilmentaw ukoll mill-fatt li fid-dokument market X1 l-attur isostni li huwa kien jispicca mix-xogħol fis-6.15 ta' filghaxija jew sahansitra aktar tard. Il-konvenut isostni li huma kien jieqfu mix-xogħol ghall-5.00 jew il-5.15 ta' filghaxija u ghalkemm xi drabi damu izjed minn hekk,

¹² A fol 67 tal-process
¹³

dawn kienu okkazzjonijiet rari u ma kienux isehhu bil-frekwenza li jallega l-attur.

Dwar dan ix-xhieda li gew prodotti qalu hekk:

- ❖ Mario Pace xehed li huwa jispicca xoghol fit-3.30p.m. u wara x-xoghol meta kien jirritorna d-dar lil Pierre Galea u lill-attur kien isibhom għadhom qed jahdmu.
- ❖ Reuben Vella xehed li kienu jagħmlu gurnata. Kienu jdumu filghaxija sa xi s-sebgha ta' bil-lejl.
- ❖ Carmelino Calleja xehed li generalment kien jahdmu mit-8.00a.m. sa' xi l-4.00p.m. izda x-Xewkija kien hemm drabi li jkunu jdumu aktar mill-4.00p.m.
- ❖ Cathleen Pace xehdet li kienu jahdmu gurnata minn xis-7.00 ta' filghodu sat-3.00p.m. Hija qalet li tispicca mix-xogħol fl-erbgha u nofs u tiftakar li kien hemm darba li meta rritornat id-dar kienu għadhom qed jahdmu.
- ❖ Joseph Vella xehed li kienu jibdew xogħol ghall-habta tat-8.00a.m. jew it-8.30a.m. u kienu jieqfu mix-xogħol ghall-5.00p.m.
- ❖ Rigward ix-xogħol fix-Xewkija ma ngabitx prova ta' hinijiet

Illi minn dan kollu jirrizulta li fil-fatt il-hin tal-gurnata ma kienx wieħed fiss u dan il-fatt jirrizulta minn Dok X1 peress li l-hinijiet indikati mħumiex l-istess għal kull gurnata ta' xogħol. Għalhekk il-qorti hija konvinta mill-veracita' ta' l-istess dokument hekk kif imhejji mill-attur ghaliex propriu jirrispekkja dak li rrizulta mix-xhieda prodotti.

Illi l-konvenut fl-affidavit tieghu semma wkoll li certu xogħolijiet li l-attur isostni li għamel fil-fatt mhux veru saru minnu. Infatti fl-affidavit tieghu sostna li l-attur qatt ma: (i) wahhal madum tal-kamra tal-banju fix-Xewkija; (ii) wahhal fajjenza tal-kamra tal-banju; (iii) għamel konkox fuq il-pipes; (iv) għamel twittija tas-sulari; (v) għamel xogħol fuq il-gypsum, hlief għand Reuben Vella; (vi) għamel plumbing jew twahħil tal-pajpjiet fis-shaft. Kien biss Joseph Vella li rrepeta kelma b'kelma l-affidavit tal-konvenut f'dan ir-rigward.

Illi l-attur fl-affidavit tieghu spjega li huwa jagħmel xogħol ta' finishing ossija tikhil, tibjid u tqegħid ta' madum u xogħol iehor simili. Ix-xhud Carmelino Calleja qal li għat-tqegħid ta' madum tal-hajt u tal-art gieli kien isir minn Pierre Galea u Michael Mintoff flimkien jew separatament. Huwa kompla li *'is-sink, it-toilet u x'shower kien wahħalhom Pierre pero' tah daqqa t'id Michael'*. Vincent Ciliberti xehed li lil Michael Mintoff rah iwahħal il-madum mal-hajt tal-kamra tal-banju. Cathleen Pace xehdet hekk: *'Michael Mintoff kien jagħmel ix-xogħol li kien iqabbdū Pierre Galea. Kollox rajtu jagħmel. Rajtu jizbogh, jobrox, coving, jizbogh is-suffitt'*. Ix-xogħol fid-dar ta' Reuben Vella kien jikkonsisti f'xogħol ta' suffitt tal-gypsum u kisi ta' kamra – Michael Mintoff u Pierre Galea hadmu flimkien.

Illi għalhekk anki f'dan il-kaz il-qorti mir-rizultanzi processwali tinsab konvinta li x-xogħol indikat mill-attur fil-fatt verament sar minnu.

Illi l-konvenuti jsosmu wkoll fin-nota ta' sottomissionijiet tagħħom li l-attur qiegħed jippretendi wkoll spejjeż li huwa jsostni li għamel għan-nom tagħħom u għalhekk qed jippretendi li jigu rifuzi lili. Bhala total l-attur qiegħed jippretendi l-ammont ta' €555.53¹⁴. Illi l-attur naqas li jipprezenta xi tip ta' prova bhal ircevuti li dawn l-ammonti minnu reklamati huma verament dovuti u għaldaqstant mhumiex ippruvati.

Illi l-konvenuti jsostnu li l-attur thallas ghax-xogħolijiet kollha hliet għal-dak li sar f'Fort Chambray. Il-konvenuti jirreferu ghall-ircevuti mahruga mill-attur innifsu u li gew ezebiti ma' l-affidavit tal-konvenut minn fejn jirrizulta li l-attur thallas is-somma ta' €7,274.76, filwaqt li ddikjarazzjonijiet miktuba bl-idejn minn Michael Mintoff u li gew ezebiti fl-atti tal-kawza fis-17 ta' Settembru 2010, juru li l-istess attur thallas €2,400, għal total ta' hlas mill-kumpanija fl-ammont ta' €9,674.76. Għalhekk ladarba l-attur hareg b'total originali ta' €9,234.68 dan ifisser li l-attur ma' baqagħlu jiehu assolutament xejn imam talli għandu jaġhti huwa lill-kumpanija.

¹⁴ €93.28 spejjeż għand omm Bernardette; €402 spejjeż Xewkija; u €60 spejjeż Kiskis

Illi il-konvenuti m'ghandhomx ragun f'din is-sottomissjoni. Infatti jagħmel sens dak li xehed l-attur li l-ammont ta' €3,274 jirreferi għal xogħol li kien sar f'Ta' Cenc u li l-attur mill-bidunett tal-kawza qal li ta' dan ix-xogħol kien thallas u infatti mhux parti mill-mertu tal-proceduri odjerni. L-ircevuti l-ohra dawk ta' €500, €1,500, €2,000 jirreferu ghax-xogħol li kien sar fid-dar ta' Ciliberti. Dawn l-ammonti tnaqqsu mill-kont originali mahruġ mill-attur. Jingħad li l-attur sa mill-bidu tal-kawza spjega li kien thallas b'erba' cekkijiet u li għal dak li jirrigwarda x-Xewkija kien thallas biss €4,000. L-attur huwa kredibbli wkoll ghaliex īadarba huwa mhux qed jiġi pretendi hlas ghax-xogħol f'ta' Cenc, jekk il-konvenuti jsostnu li ghax-xogħolijiet imsemmija mill-attur f'din il-kawza thallas allura dan ifiżzer li għal ta' Cenc għad hemm kont pendenti u li l-attur hallih barra f'dawn il-proceduri? Dan huwa alkwantu inverosimili.

Inoltre' l-konvenut Pierre Galea xehed li lill-attur tah l-ammont ta' €2,371.50 fi flus kontanti u li tagħhom Mintoff ma harix ircevuta. Prova ta' dawn il-hlasijiet ma ngabitx. Di piu' l-qorti tinnota li stranament fin-nota ta' sottomissionijiet tagħhom il-konvenuti lanqas biss jaccennaw għal tali hlasijiet. Di piu' jirrizulta lil din il-qorti li l-konvenut hallas lill-attur €400 fi flus kontanti li tagħhom ma hargitx ircevuta izda l-attur xorta wahda naqqasha mill-kont originali. Dan appartu l-fatt li ma jidhix li l-attur offra rezistenza sabiex johrog l-ircevuti li hareg u għalhekk jekk dak sostnut mill-konvenuti għandu mill-veru li kieku l-attur intalab ricevuta m'hemmx dubju li kien johrog tali rcevuta.

Illi jingħad ukoll li ma giex ippruvat li x-xogħol li sar għand il-konvenut kellu jkun bla hlas.

Illi minn dan kollu jirrizulta li l-ammont pretiz mill-attur li gie sodisfacientement ippruvat huwa €4278.47 u dan peress li mill-ammont pretiz tnaqqset is-somma ta' €555.53.

Illi jifdal li tigi trattata l-pretensjoni tal-kumpanija konvenuta li l-attur għandu jaġtiha s-somma ta' €1,411.12 dovuti għal xogħol ta' madum, skirting u grouting u ta' piping, ta'

stimi u hlas ta' haddiema li saru f'diversi proprjetajiet fuq inkarigu ta' Michael Mintoff. Infatti s-socjeta' konvenuta ezebiet rendikont ta' dan il-bilanc¹⁵. L-attur ma cahadx li huwa ghamel xi xoghol ghall-kumpanija.

Fix-xhieda tieghu¹⁶ l-attur jaqbel li minn dan il-kont għandu jagħti l-ammont ta' €56 rappreżentanti xogħol f'dar l-Għarb. L-attur xehed ukoll li lanqas m'għandu problema li jħallas l-ammont li thallas certu Sistu, haddiem, li kien qiegħed iġħinu fix-xogħol u dan purche' l-ammont ikun wieħed kredibbli. Huwa xehed li dan Sistu għamel xi hamest ijiem jahdem mieghu. Fir-rendikont ezebit il-kumpanija konvenuta qegħda tippretendi l-ammont ta' €550. Prova in atti ta' dan ma ngabitx, la min kienu dawn il-haddiema, la l-ammont ta' sieghat li hadmu u lanqas fejn saru dawn ix-xogħolijiet. Madankollu l-attur innifsu accetta li għandu jħallas ta' haddiem li ghenu għal hamest ijiem shah. Jirrizulta mill-atti li Joseph Vella fl-affidavit tieghu sostna li huwa kien jahdem mas-socjeta' konvenuta birrata ta' €4.20 s-siegha. Il-qorti għalhekk tifhem li l-ammont mitlub ta' €149.12 huwa wieħed ragjonevoli.

Tajjeb li jigi nnutat li l-attur imkien ma sostna li x-xogħolijiet ma sarux. B'referenza ghax-xogħol fl-ammont ta' €168 dovuti lil Pierre Galea għal tlett ijiem xogħol għand Derek, l-attur sostna li l-konvenut ghenu għal xi jumejn u li ta' dan huwa hallsu €200 fi flus kontanti. Prova ta' tali hlas ma ngabitx. Jidher għalhekk li l-ammont pretiz mis-socjeta' konvenuta għal xogħol li Galea għamel fl-appartament inkwistjoni huwa wkoll wieħed accettabbli u għaldaqstant dan l-ammont huwa wkoll dovut.

Dwar l-ammonti l-ohra li s-socjeta' konvenuta qegħda tippretendi bhala li jirraprezentaw stimi imhejjija minn Pierre Galea fuq inkarigu ta' l-attur, l-attur isostni li ma kienx hemm ftehim la li mhux se jkun hemm hlas u lanqas li se jkun hemm. Jirrizulta li huma kienu ftehma li Galea jagħmel l-istimi u jekk jieħdu x-xogħol il-qlegh jinqasam bin-nofs. Mintoff sostna li kien hemm stimi li saru izda

¹⁵ Dok C a fol 63 tal-process

¹⁶ A fol 72 tal-process

imbaghad ix-xoghol ma haduhx. Fil-fehma ta' din il-qorti, is-socjeta' konvenuta naqset li tissostanzja kif waslet ghall-ammont minnha pretiz, b'liema rati qed tippretendi li għandha tithallas u fuq kollox jekk kienet qed tippretendi hlas ta' tali xoghol kien jinkombi fuqha li l-attur ikun mgharraf fil-bidunett. Din il-qorti hija konvinta li originarjament il-hsieb kien li ma jkunx hemm hlas izda meta r-relazzjoni bejn il-partijiet bidet tithassar inhareg tali kont. Għaldaqstant tali ammont mhux dovut peress li ma giex ippruvat.

B'zieda ma' dan lanqas l-ammonti pretizi ta' €40 u €550 ma gew ippruvati. Per ezempju b'referenza ghall-ahhar ammont, is-socjeta' konvenuta ssostni li hallset lill-haddiema tagħha li kienu jghinu lil Michael Mintoff. B'danakollu ma gie prezentat l-ebda dokument li jipprova li tali hlas effettivament sar u wisq anqas ma gew prodotti l-haddiema biex jikkonfermaw li tali xoghol min-naha tagħhom sar.

Illi għalhekk minn dan kollu jirrizulta li l-attur għandu jagħti lis-socjeta' konvenuta l-ammont ta' €373.12.

Għaldaqstant in vista tal-premess din il-qorti taqta' u tiddeciedi dwar it-talbiet ta' l-attur u l-eccezzjonijiet tal-konvenuti billi:

- i) Tichad it-tieni eccezzjoni tal-konvenut Pierre Galea;
- ii) Tichad it-tielet eccezzjoni tal-konvenut Pierre Galea;
- iii) Tichad l-eccezzjonijiet l-ohra tal-konvenuti fejn dawn mhux kompatibbli ma' dak provdut hawn taht;
- iv) Tilqa' t-talba attrici limitatament billi tikkundanna lill-konvenuti jħallsu s-somma ta' erbat elef mitejn tmienja u sebghin euro u sebgha u erbghin centezmu (€4278.47) lill-attur u dan bl-imghax kummercjal mid-data tas-servizzi sad-data tal-hlas effettiv.

Illi għar-rigward tal-kontro-talba tas-socjeta konvenuta, din il-qorti tiddisponi minnha u mill-eccezzjonijiet ta' l-attur

Kopja Informali ta' Sentenza

rikonvenut billi tilqa' t-talba tas-socjeta' konvenuta limitatament u dan billi tiddikjara li l-attur huwa debitur tagħha fl-ammont ta' tlett mijà u tlieta u sebghin euro u tnax-il centezmu (€373.12) u għalhekk tikkundanna lill-attur jħallas is-somma ta' tlett mijà u tlieta u sebghin euro u tnax-il centezmu (€373.12) lis-socjeta' konvenuta u dan bl-imghax kummerciali dekoribbli mid-data tas-servizzi sad-data tal-hlas effettiv.

Spejjez relattivi għar-rikors promotur inkwantu għal hamsa u disghin fil-mija (95%) a karigu tal-konvenuti u hamsa fil-mija (5%) a karigu ta' l-attur. Spejjez relattivi ghall-kontro-talba inkwantu għal hamsa u ghoxrin fil-mija (25%) a karigu ta' l-attur u l-kumplament a karigu tas-socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----